

# Betaald Educatief Verlof 2016-2017

een sterke vakbond is  
**broodnodig**

VLAAMS  
**ABVV**

Handleiding voor  
vakbondsvertegenwoordigers



Dit is een uitgave van  
Vorming en Actie  
Hoogstraat 42  
1000 Brussel  
tel. 02 506 83 71  
[info@vlaams.abvv.be](mailto:info@vlaams.abvv.be)  
[www.vlaamsabvv.be](http://www.vlaamsabvv.be)

© Vlaams ABVV  
1 september 2016

M/V: verwijzingen naar personen of functies  
hebben steeds betrekking op vrouwen en mannen.

v.u. Caroline Copers, Hoogstraat 42, 1000 Brussel

# Belangrijke wijzigingen in vogelvlucht

Sinds juli 2014 is Betaald Educatief Verlof niet langer een federale bevoegdheid. De 3 gewesten : Vlaanderen, Brussel en Wallonië zijn sindsdien bevoegd voor het BEV op hun respectievelijk grondgebied.

De ligging van de vestiging (bedrijf) waar je werkt bepaalt voortaan of je onder het Vlaams, Brussels of Waals BEV valt.

Vanaf schooljaar 2015-2016 is dit een feit.

**Voor je werkgever** betekent dit dat die voortaan je loon recupereert in het gewest waarin de vestiging ligt.

**Voor ons (Vorming&Actie)** betekent de staatshervorming dat we voortaan onze vormingen in de 3 gewesten melden.

**Voor jou** verandert er niets. Je krijgt, net als vroeger, je attesten om af te geven aan je werkgever.

Op die attesten zullen voortaan 3 aanmeldingsnummers staan, in plaats van het vroegere federale nummer.

We zorgen ervoor dat je attest in de juiste taal is opgesteld.

Deze regeling blijft alvast gelden tot augustus 2017. Daarna komt er wellicht een nieuwe regeling. Met het ABVV ijveren we uiteraard voor behoud en verbetering van het betaald educatief verlof.

We houden je op de hoogte !

Wat is er aan het systeem veranderd ten opzichte van vorig schooljaar (2015-2016)?

**In een notendop :**

- **Het loonplafond** blijft voor alle opleidingen en voor alle werknemers (ongeacht hun leeftijd) **2.760 euro per maand**. (geen indexatie schooljaar 2016-2017)  
Deze plafonnering geldt vanaf 1 september 2015 en blijft gelden voor het hele schooljaar 2016-2017 (dus tot 31 augustus 2017).
- De betaling van de schuldvorderingen aan de werkgevers is vanaf het schooljaar 2015-2016 gewijzigd : de werkgever zal per goedgekeurd uur betaald educatief verlof **21,30 euro** ontvangen.  
**De Vlaamse regering heeft een vast forfait voor de terugbetaling van de uren educatief verlof invoeren ongeacht het type opleiding.**

## Ter info

Voor wat betreft **weekendwerkers** hebben we nogmaals bij de overheidsadministratie het probleem aangekaart over het niet kunnen opnemen van BEV door deelnemers die een 'midweek' vorming volgden, tussen twee werkende weekends in. Er is echter geen afwijking van de algemene regel mogelijk, aldus de administratie.

### MANNEN – VROUWEN

Verwijzingen naar functies (werknemer, vakbondsvertegenwoordiger...) hebben betrekking op vrouwen en mannen.

<b>1. Wat is betaald educatief verlof of BEV ? .....</b>	<b>6</b>
<b>2. Wie heeft recht op BEV?.....</b>	<b>7</b>
<b>3. Welke vorming kun je volgen? .....</b>	<b>9</b>
1. Welke beroepsopleidingen zijn erkend?.....	10
2. Welke algemene opleidingen zijn erkend?.....	11
<b>4. Welke vormen zijn uitgesloten? .....</b>	<b>12</b>
<b>5. Waar moet de vorming plaats hebben? .....</b>	<b>13</b>
<b>6. Op hoeveel uren BEV heeft een voltijdse werknemer recht? .....</b>	<b>14</b>
<b>7. Op hoeveel uren BEV heeft een <i>deeltijdse</i> werknemer recht? .....</b>	<b>16</b>
<b>8. Wanneer neem je de uren BEV op ?.....</b>	<b>19</b>
<b>9. Hoe wordt het BEV collectief gepland? .....</b>	<b>21</b>
<b>10. Hoe wordt BEV betaald? .....</b>	<b>23</b>
<b>11. Hoe ga je te werk om BEV te nemen? .....</b>	<b>26</b>
<b>12. Wie betaalt het BEV? .....</b>	<b>28</b>
<b>13. Kun je voor BEV afgedankt worden? .....</b>	<b>29</b>
<b>14. Wat gebeurt er als je op de cursus afwezig bent? .....</b>	<b>30</b>
<b>15. Wat doe je als je ziek wordt tijdens je betaald verlof? .....</b>	<b>32</b>
<b>16. Wat gebeurt er als je de opleiding stopzet? .....</b>	<b>34</b>
<b>17. Wat als je niet slaagt in je examens? .....</b>	<b>35</b>
<b>18. Wat gebeurt er als je misbruik maakt van BEV? .....</b>	<b>36</b>
<b>19. Wat is het verschil tussen BEV, sociale promotie en syndicaal verlof? .....</b>	<b>37</b>
<b>20. Wat moet een vormingsorganisatie allemaal doen? ....</b>	<b>38</b>
1. Het programma .....	38
2. Documenten voor de deelnemers .....	39
<b>21. Welke taken heeft de syndicale afvaardiging?.....</b>	<b>40</b>
1. De werknemer bijstaan.....	40
2. De collectieve planning .....	40
3. Controle over de toepassing van de wet.....	42
<b>22. Nuttige adressen .....</b>	<b>44</b>
<b>Bijlage A.....</b>	<b>46</b>
opleidingscheques voor werknemers .....	46

# 1. Wat is betaald educatief verlof of BEV ?

Met het betaald educatief verlof genieten werknemers het recht om verlof te nemen op het werk voor een aantal uren dat overeenstemt met het aantal uren van een *erkende* opleiding of vorming.

Betaald educatief verlof is een faciliteit voor werknemers waarbij tijd wordt gecreëerd om, zonder belangrijk verlies van inkomen, naar eigen keuze een erkende opleiding of vorming te kunnen volgen.

Dit verlof is beperkt tot een aantal uren. Voor deze uren krijg je wél je normale loon (geplafonneerd).

Naargelang de vestigingsplaats van het bedrijf betaalt de overheid (Vlaanderen, Dept. Werk en Sociale Economie, of Brussel, Brussel Economie en Werkgelegenheid, of Wallonië, Département de l'Emploi et de la Formation Professionnelle) betaalt het overeenkomstig (geplafonneerd) loon terug aan de werkgever.

De kleine lettertjes :

- niet alle werknemers hebben recht op BEV;
- cursussen moeten voor BEV erkend zijn om in aanmerking te komen;
- het aantal uren BEV is beperkt tot 80 of 100 uren per jaar (met uitzonderingen tot 120 uur);
- ook weekendwerkers worden beschouwd als voltijdsen en komen dus in aanmerking voor BEV;
- je moet het BEV opnemen tijdens een voorgeschreven periode (zie verder);
- het terugbetaalde loon is begrensd tot 2.760 euro bruto per maand (vanaf 1 september 2016 tot 31 augustus 2017).

## 2. Wie heeft recht op BEV?

Alle werknemers die in de privé-sector werken met een arbeidsovereenkomst, hebben recht op BEV.

Naast voltijds werkenden hebben ook sommige *deeltijds* werkenden recht op BEV. Het gaat om de volgende deeltijdsen:

- werknemers met minstens een 4/5de werktijd;
- werknemers met een variabel uurrooster;

**Weekendwerkers** (de werknemers in de zogenaamde overbruggingsploegen van 2 X 12 uur op zaterdag en zondag) hebben ook recht op BEV : door een gewijzigde interpretatie door de administratie van het begrip 'voltijds werkende' is hun uurrooster nu immers ook erkend als een voltijds uurrooster.

Werknemers die minstens halftijds en minder dan 4/5de werktijd werken met een vast uurrooster, hebben recht op BEV, maar dan alleen voor cursussen erkend als beroepsopleiding en *die gevolgd worden tijdens de werkuren*.

Werknemers zijn: arbeiders, bedienden, handelsvertegenwoordigers, stagiairs, GESCO's, en huispersoneel.

Ook **interim werkers** hebben recht op BEV, voor zover zij minstens 4/5 werken. In de praktijk is het echter heel moeilijk om dat BEV ook op te nemen, zeker als de interim werker een lappendeken van heel kortlopende contracten moet combineren.

Ook werknemers die **in opzeg** zijn, kunnen in de opzegtermijn hun recht op BEV gebruiken. Ze kunnen dus BEV opnemen. Dit verlengt de opzegtermijn niet.

De kleine lettertjes :

- werknemers in overheidsdienst en onderwijzend personeel hebben geen recht op BEV, zij hebben wel een eigen regeling voor vormingsverlof;
- een voltijdse baan is een baan volgens de normale werkweek zoals bepaald in de paritaire comités (bij twijfel moeten de CAO's of de PC's worden geraadpleegd);
- voor de deeltijdsen met variabel uurrooster mag de werktijd niet minder zijn dan 1/3de van de voltijdse wekelijkse werktijd voor dezelfde categorie in dezelfde onderneming;
- wie verschillende deeltijdse jobs combineert en zo een voltijdse job presteert, heeft recht op BEV zoals voltijds werkende werknemers.  
De uren worden dan naar verhouding verdeeld over de verschillende werkgevers;
- de werknemers in gas- en elektriciteitsbedrijven (aangesloten bij de sector GAZELCO van ACOD), werken in privé-bedrijven en hebben recht op BEV;
- de werknemers bij de Nationale Bank van België kunnen gebruik maken van een vorm van 'Betaald Educatief Verlof' volgens een eigen CAO en gefinancierd door de NBB zelf.



### 3. Welke vorming kun je volgen?

Om gebruik te maken van BEV, moet deze cursus erkend zijn voor BEV.

De belangrijke categorieën van cursussen die in aanmerking komen, zijn :

- onderwijs voor sociale promotie (avondschool en weekendonderwijs);
- middenstandsopleidingen;
- opleidingen beslist door een paritair comité;
- cursussen georganiseerd door vakbonden (of hun vormingsinstellingen).

De reglementering verdeelt deze categorieën in *twee grote groepen* :

- beroepsopleidingen
- algemene opleidingen

Voor beroepsopleidingen kun je maximaal 100 uren BEV per jaar opnemen. Voor algemene opleidingen is dat maximum 80 uren (met uitzonderingen zie verder). Voor *deeltijds* werkenden geldt een aangepaste uurregeling.

Sinds 1 september 2012 geven opleidingen die voorbereiden op de uitoefening van een knelpuntenberoep recht op een maximum van 180 uren per jaar (ongeacht of de opleiding samenvalt met de werkuren of gevolgd wordt in combinatie met andere opleidingen). Naast deze volgens de wet erkende opleidingen kan de erkenningscommissie BEV ook nog andere beroeps- of algemene opleidingen erkennen.

# 1. Welke beroepsopleidingen zijn erkend?

- onderwijs voor sociale promotie (avond- en weekendonderwijs georganiseerd en gesubsidieerd door de overheid);
- sommige cursussen uit het kunstonderwijs voor sociaal-culturele promotie;
- cursussen in het hoger, niet-universitair onderwijs met verschoven lesrooster (avond- en weekendcursussen);
- universitaire cursussen eerste en tweede cyclus (kandidaturen en licenties) met verschoven lesrooster (avond- en weekendcursussen);
- een reeks middenstandsopleidingen;
- de vorming voor landbouwers;
- voorbereiding en afleggen van examens voor de centrale examencommissie (met daarbij sommige initiatieven 'tweede kans'-onderwijs die voor BEV erkend zijn);
- de opleidingen per bedrijfstak georganiseerd bij beslissing van een paritair comité;
- de opleidingen die voorbereiden op de uitoefening van een knelpuntenberoep en georganiseerd worden door de bevoegde gewestelijke dienst voor beroepsopleiding geven sedert 1 september 2012 recht;
- beroepsopleidingen voorgelegd aan en erkend door de erkenningscommissie BEV.

## 2. Welke algemene opleidingen zijn erkend?

- cursussen georganiseerd door de vakbonden (centrales en interprofessionele structuren);
- cursussen georganiseerd door jongerenorganisaties, volwassenorganisaties, en vormingsinstituten van de vakbonden of erkend door de vakbonden;
- algemene opleidingen voorgelegd aan en erkend door de erkenningscommissie voor BEV.

De kleine lettertjes :

- de wet geeft geen definitie van 'beroepsopleiding';
- de term 'beroepsopleiding' in de BEV-reglementering komt niet helemaal overeen met wat in het onderwijs daaronder begrepen wordt. Voor het BEV zijn alle programma's in avondschool 'beroepsopleiding', ongeacht hun inhoud;
- 'vakbondsvorming' behoort tot de algemene opleiding; sommige werkgevers willen dat betwisten, maar de wet maakt dat onderscheid niet;
- 'algemene opleiding' is omschreven in de toelichting bij de wet. De vakbondsvorming beantwoordt aan die omschrijving;
- postuniversitaire cursussen hebben een erkenning nodig van de erkenningscommissie; deze erkenning wordt maar zelden gegeven;
- voor de erkenning van beroepsopleidingen in sectoren of bedrijven zal de erkenningscommissie advies vragen aan het paritair comité, respectievelijk aan de ondernemingsraad;
- universitaire cursussen (in het W.E. of 's avonds) mogen één dag per week cursussen tijdens de dag programmeren voor deelnemers van wie het arbeidsregime nacht- of weekendprestaties inhoudt.

## 4. Welke vormingen zijn uitgesloten?

Een aantal opleidingen in het kader van sociale promotie en sommige middenstandsopleidingen komen niet in aanmerking voor BEV. De uitgebreide lijst is gepubliceerd in het Staatsblad.

De paritaire comités kunnen uitgesloten opleidingen wel weerhouden; de erkenningscommissie erkent deze opleidingen zodat ze terug in aanmerking komen voor BEV.

Let wel: de paritaire comités kunnen geen opleidingen uitsluiten.

De lijst van uitgesloten opleidingen is raadpleegbaar in de secretariaten van de centrales, en bij de ABVV-gewesten, bij Vorming & Actie vzw. Je kunt ook terecht op de website van de bevoegde overheden. (zie achteraan gegevens overheden)

## 5. Waar moet de vorming plaats hebben?

Om in aanmerking te komen voor BEV moet de cursus erkend zijn in Vlaanderen, Brussel of Wallonië (afhankelijk van de vestigingsplaats van het bedrijf van de deelnemer !) en in België plaatsvinden.

De kleine lettertjes :

- opleidingen die in het buitenland op een of andere wijze erkend zijn, komen niet in aanmerking voor BEV;
- het is wel mogelijk dat een deel van de opleiding in het buitenland plaats heeft (een studiereis bijv.) en het geheel voor BEV in aanmerking komt.

## 6. Op hoeveel uren BEV heeft een voltijdse werknemer recht?

Om in aanmerking te komen voor BEV moet een cursus *minimum 32 uren* per schooljaar omvatten.

Het maximum aantal uren BEV dat een deelnemer per schooljaar mag nemen, hangt af van de categorie waartoe de cursus behoort :

- beroepsopleiding: maximum 100 uren
- algemene opleiding: maximum 80 uren

Voor het opnemen van BEV bij het volgen van een algemene en een beroepsopleiding in hetzelfde jaar blijft het maximum op 100 uur.

Vier uitzonderingen geven recht op meer dan 100 of 80 uren :

- voor cursusuren die samenvallen met de normale werkuren wordt het maximum verhoogd (je hebt dan recht op maximaal 120 uren voor beroepsopleiding);
- voor een opleiding die leidt tot een universitair diploma bedraagt het maximum 120 uur
- voor opleidingen 'elementaire basisvaardigheden' voor laaggeschoolde werknemers blijft het maximum 180 uren, van deze mogelijkheid wordt echter quasi nooit gebruik gemaakt.
- opleidingen die voorbereiden op de uitoefening van een knelpuntenberoep geven recht op een maximum van 180 uren per jaar (ongeacht of de opleiding samenvalt met de werkuren of gevolgd wordt in combinatie met andere opleidingen).  
(Sinds 1 september 2012)

### Taalcursussen

Voor taalcursussen (ook taalcursussen gegeven in avondonderwijs als sociale promotie) bedraagt het maximum 80 uren BEV.

### Weekendwerkers : een speciaal geval

De overheidsadministratie beschouwt het uurrooster van weekendwerkers (de overbruggingsploegen) als een voltijds uurrooster. Ook zij kunnen dus BEV opnemen.

Ondanks het feit dat zij minder uren werken dan een normaal voltijds uurrooster in dezelfde onderneming (bijv. 24 uur i.p.v. de 'normale' 36 uur) moet voor hen de breuk (zie berekeningswijze voor deeltijdsen in volgend punt) **niet** toegepast worden.

Wanneer zij dus een opleiding volgen van 40 uur, hebben zij ook recht op 40 uur BEV (daar hun prestatie als 100 % van een voltijdse wordt beschouwd).

BEV voor deelname aan een cursus op een vrije dag ?

Wanneer je een cursus volgt tijdens de werkuren (bijv. een syndicale vorming tijdens de week) en in die week valt een vrije dag (bijv. door een collectieve vakantiedag van je bedrijf), én je bent dan aanwezig op de cursus, dan kun je die uren BEV recupereren op een ander dag (maar wel voor de einddatum van de cursus).

De kleine lettertjes :

- met een 'jaar' wordt in het BEV een schooljaar bedoeld: van 1 september tot 31 augustus van het daaropvolgend kalenderjaar;
- voor het berekenen van je BEV tellen alléén die uren mee waarop je ook daadwerkelijk aanwezig bent in de cursus!
- wanneer je in een bepaalde opleiding van sommige vakken wordt vrijgesteld, komen die vakken niet in aanmerking om het maximum te berekenen;
- wanneer je laattijdig inschrijft voor een cursus, dan verlies je een deel van het overeenkomstig BEV. Dit deel is gelijk aan het percentage niet gevolgde uren;
- één cursusduur geeft recht op een uur BEV van 60 minuten, ook al gaat het om een cursusduur van 50 minuten ( een school-lesuur); in het recente verleden hebben een aantal werkgevers deze regel betwist, maar ze wordt in de officiële BEV-publicatie van de overheid zwart op wit bevestigd. Niettemin hebben wij besloten het sjabloon van de dagprogramma's die we aan de overheid overmaken aan te passen, zodat problemen over interpretatie in de toekomst vermeden kunnen worden;
- wanneer je een beroepsopleiding en een algemene opleiding in één schooljaar volgt dan heb je daarvoor samen recht op maximum 100 uren ( of 120 uren);
- wie een taalcursus en een beroepsopleiding combineert heeft recht op max 100 uur BEV;
- Sinds 1 september 2012 geven opleidingen die voorbereiden op de uitoefening van een knelpuntenberoep recht op een maximum van 180 uren per jaar (ongeacht of de opleiding samenvalt met de werkuren of gevolgd wordt in combinatie met andere opleidingen).

## 7. Op hoeveel uren BEV heeft een *deeltijdse* werknemer recht?

Deeltijdse werknemers hebben recht op BEV in volgende gevallen:

- de werknemers werken minstens 4/5de werktijd;
- de werknemers met een variabel uurrooster;
- de werknemers werken minstens 1/2 tijd en minder dan 4/5 tijd; maar deze hebben dan alleen recht op BEV voor de cursussen beroepsopleidingen *en voor zover ze gevolgd worden tijdens de normale werkuren !*

Het aantal uren BEV waarop een deeltijdse werknemer recht heeft, is afhankelijk van het aantal uren dat de deeltijdse werknemer normaal werkt. Dit betekent dat voor een deeltijdse werknemer het aantal uren BEV telkens afzonderlijk moet berekend worden.

Om het aantal uren BEV te berekenen moeten we eerst voor de betrokken werknemer de breuk tussen wekelijkse deeltijdse arbeidstijd en wekelijkse voltijdse arbeidstijd bepalen. Het maximum aantal uren staat dan in verhouding tot het maximum voor een voltijdse werknemer.

$$\text{breuk} = \frac{\text{wekelijkse } \underline{\text{deeltijdse}} \text{ arbeidstijd}}{\text{wekelijkse } \underline{\text{voltijdse}} \text{ arbeidstijd}}$$

**voor beroepsopleiding is het maximum = 100 uren x breuk**

**voor algemene opleiding is het maximum = 80 uren x breuk**

### **Hoeveel uren BEV kan een deeltijdse werknemer opnemen?**

Dit is afhankelijk van het aantal effectief gevolgde lessen. Heeft de werknemer méér uren les gevolgd dan de normale, voltijdse maxima (100 uren voor beroepsopleiding (B.O.) en 80 uren voor algemene opleiding (A.O.)), dan kan de werknemer maximaal een aantal uren opnemen zoals hierboven berekend.

Heeft de werknemer minder dan 100 uren beroepsopleiding of minder dan 80 uren algemene opleiding effectief bijgewoond, dan moet dit aantal effectieve lessen vermenigvuldigd worden met de breuk.



Aantal gevolgde lesuren bedraagt **méér dan 100 uur** (B.O.) of 80 uur (A.O.) :

- voor B.O. : aantal BEV uren = 100 uur x breuk
- voor A.O. : aantal BEV uren = 80 uur x breuk

Aantal gevolgde lesuren bedraagt **minder dan 100 uur** (B.O.) of 80 uur (A.O.) :

- voor B.O. : aantal BEV uren = aantal gevolgde lesuren x breuk
- voor A.O. : aantal BEV uren = aantal gevolgde lesuren x breuk

Werknemers die minstens 1/2 tijd en minder dan 4/5 tijd werken

Werknemers die minstens halftijds en minder dan 4/5de tijd werken kunnen BEV-uren opnemen op voorwaarde dat ze een cursus Beroepsopleiding (B.O.) volgen *en voor zover de cursus gevolgd wordt tijdens de normale werkuren !*

Het aantal uren waarop ze dan recht hebben wordt op dezelfde wijze berekend als hierboven.

Buiten de normale werkuren kunnen zij uiteraard om het even welke cursus volgen, maar dan wel zonder recht op BEV.

Voorbeelden :

1. een werknemer die exact 4/5de van een voltijdse werkt, heeft recht op maximaal 80 uren BEV (100 uren x 4/5) voor het volgen van een *beroepsopleiding*.  
Een werknemer die exact 4/5de tijd werkt heeft recht op maximaal 64 uren BEV (80 uren x 4/5) voor het volgen van een *algemene opleiding*.
2. een werknemer die precies 3/4de tijd werkt (dat is minder dan 4/5) heeft recht op maximaal 75 uren BEV (100 uren x 3/4) voor het volgen van een *beroepsopleiding tijdens de normale werkuren*.
3. een werknemer die precies halftijds werkt heeft recht op maximaal 50 uren BEV (100 uren x 1/2) voor het volgen van een *beroepsopleiding tijdens de normale werkuren*.
4. Een deeltijdse werknemer werkt 32 uur per week; de voltijdse werktijd is 36 uur; hoeveel BEV kan deze werknemer opnemen ?

Deze werknemer werkt meer dan 4/5de tijd; hij of zij heeft dus recht op BEV voor BO en voor AO a rato van het aantal werkuren tot de voltijdse arbeidstijd.

Berekening van de breuk :

breuk = wekelijkse *deeltijdse* arbeidstijd / wekelijkse *voltijdse* arbeidstijd  
= 32 u / 36 u = 8 / 9.

1. voor *beroepsopleiding* is het maximum :  
100 uur x breuk = 100 uur x 8 / 9 = 88 uur en 53 min ;
2. voor *algemene* opleiding is het maximum :  
80 uur x breuk = 80 uur x 8 / 9 = 71 uur en 7 min.

Vraag: hoeveel uren BEV kan deze deeltijdse werknemer opnemen als hij een algemene opleiding (AO) van 40 uur volgt?

Oplossing: 40 uur x breuk = 40 uur x 8 / 9 = 35 uur en 33 min.

! Opgelet : misverstanden en problemen met 4/5-werkers

Een klassiek geval : een 4/5 werknemer (al dan niet met tijdskrediet), voor wie woensdag de vrije dag is, volgt een aaneensluitende week syndicale vorming (40 uur).

Die werknemer heeft voor het volgen van die vormingsweek recht op  $40 \times 4/5 = 32$  uur BEV. Op zijn vrije woensdag moet de deelnemer dus 'vrijwillig' komen.

Komt die deelnemer die dag niet, dan ontstaat er immers een probleem met het aantal BEV-uren waarop hij recht heeft : die zakken immers naar  $32 \times 4/5 = 26,5$  uur !

Een tweede klassiek geval : een 4/5 werknemer (al dan niet met tijdskrediet), voor wie vrijdag de vrije dag is, volgt een cyclus syndicale vorming (40 uur) die als volgt gespreid is : vorming op ma, di, woe, ma, di.

Die werknemer heeft voor het volgen van die vormingscyclus recht op  $40 \times 4/5 = 32$  uur BEV.

Echter, alle vijf de vormingsdagen zijn voor de deelnemer werkende dagen. Met diens recht op 32 uur BEV kan de deelnemer dit niet afdekken ! De deelnemer moet dus één dag naar de vorming komen met een dag verlof of eventueel via syndicaal verlof (aan te vragen bij de secretaris).

Komt die deelnemer één dag niet, dan ontstaat er immers een bijkomend probleem met het aantal BEV-uren waarop hij recht heeft : die zakken immers naar  $32 \times 4/5 = 26,5$  uur !

## 8. Wanneer neem je de uren BEV op ?

Je hebt recht op een aantal uren BEV. Maar wanneer mag je deze verlofuren nu precies nemen? Dat hangt af van de wijze waarop de cursus die je volgt, georganiseerd is.

- voor een cursus georganiseerd volgens een schooljaar, neem je BEV tussen het begin van het schooljaar en het einde van de eerste examenperiode;
- voor een opleiding die niet op basis van een schooljaar georganiseerd is, moet je het BEV opnemen tussen het begin en het einde van de opleiding. (zoals bijv. een cursus georganiseerd door de vakbonden of Vorming & Actie vzw);
- voor een werknemer die nachtprestaties verricht, mag er educatief verlof toegestaan worden op de vooravond van het begin van de opleiding of voor de nacht die volgt op de laatste dag van de opleiding.  
De administratie BEV staat borg voor de terugbetaling aan de werkgevers van educatief verlof dat op die basis werd toegestaan (maar uiteraard wel conform het aantal uren waarop de werknemer recht heeft).

De kleine lettertjes :

- voor een cursus georganiseerd tijdens de werkuren (een vormingscursus van de vakbond of Vorming & Actie vzw bijv.) moet je vanzelfsprekend je BEV-uren met de cursusuren laten samenvallen;
- voor een cursus buiten de werkuren worden de BEV-uren vastgelegd in de 'collectieve planning' (zie punt 9 – 'collectieve planning');
- wanneer je moet deelnemen aan de tweede examenzitting, dan wordt de periode waarin je BEV kan nemen verlengd tot het einde van die tweede examenzitting;
- weekendwerkers komen hier in de problemen wanneer ze gedurende vijf aaneensluitende dagen een vorming volgen tussen twee weekends in. Ze moeten immers in principe hun BEV opnemen tussen de maandag en vrijdag in kwestie ... maar ze kunnen dat niet, want ze werken alleen in de weekends. Zij verliezen hun recht op BEV niet. Maar ze zijn niet in de mogelijkheid om hun BEV uren op te nemen ! Als je in een concreet geval twijfelt aan deze regeling, bel de administratie;
- ook interimwerknemers hebben recht op BEV . Dat recht ook effectief opnemen is echter heel moeilijk als je met een lappendeken van korte contracten zit ... ;
- als je verschillende deeltijdse contracten bij verschillende werkgevers combineert (en zo genoeg arbeidsprestaties realiseert om recht op BEV te hebben), dan moet je niet noodzakelijk het opnemen van je BEV-uren spreiden over de verschillende werkgevers zoals je contracten gespreid zijn. Je BEV-opname moet dus niet per se proportioneel zijn. Werkgevers zullen wellicht echter wel opmerkingen maken als er een te grote scheeftrekking is.

## 9. Hoe wordt het BEV collectief gepland?

De Ondernemingsraad maakt de planning van de uren waarop werknemers, die een opleiding volgen met recht op BEV, afwezig mogen zijn.

De wet bepaalt dat 'collectieve planning voorrang heeft op de individuele planning'.

De reglementering zegt dat er maximaal 120 uren kunnen opgenomen worden voor beroepsopleiding en 80 uren voor algemene opleiding voor het volgen van cursussen die ondanks de toepassing van wat bij collectieve planning werd betracht, toch samenvallen met de voorziene arbeidstijd van de betrokken werknemer.

De wetgever gaat er van uit dat met de collectieve planning zoveel mogelijk wordt vermeden dat opleidingen samenvallen met de werktijd. Zo wordt dus in feite in de praktijk meteen ook het aantal op te nemen uren beperkt tot 100 uren (beroepsopleiding) of 80 uren (algemene opleiding).

Onze vakbondsafgevaardigden in de Ondernemingsraad moeten de collectieve planning goed voorbereiden om er zorg voor te dragen dat de werknemers ten volle kunnen gebruik maken van hun recht op BEV, ook en bovenal als de opleiding samenvalt, of gedeeltelijk samenvalt, met de werktijd.

Dit actief optreden is meer dan wenselijk, vooral met het oog op vakbondsvorming, die meestal tijdens de werktijd georganiseerd wordt.

Ook voor ploegwerkers is een goede organisatie via een actieve collectieve planning van groot belang om het recht op BEV te vrijwaren.

Wanneer de werknemer een cursus volgt die volgens een schooljaar wordt georganiseerd, dan moet hij of zij de aanvraag in de onderneming indienen ten laatste op 31 oktober van het betreffende schooljaar.

De kleine lettertjes :

- is er geen ondernemingsraad, dan gebeurt de planning in overleg met de syndicale afvaardiging. Is er geen afvaardiging, dan gebeurt de planning in overleg tussen werkgever en werknemer;
- de wet voorziet criteria voor de planning:
  - in ondernemingen met **minder dan 20 werknemers** kan de werkgever zich verzetten tegen de gelijktijdige afwezigheid van meer dan 10 % van het *normaal aantal werknemers*. Minstens één werknemer moet toestemming krijgen om afwezig te zijn wegens betaald educatief verlof;
  - in ondernemingen met **meer dan 20 werknemers** kan de werkgever zich verzetten tegen de gelijktijdige afwezigheid van meer dan 10 % van de werknemers die *dezelfde functie* uitoefenen. Minstens één werknemer per functie moet toestemming krijgen om wegens betaald educatief verlof afwezig te zijn;
- aantal werknemers:  
= aantal volgens RSZ-aangifte op 30 september;
- dezelfde functie:  
wordt bepaald door de Ondernemingsraad en als er geen ondernemingsraad is door het paritair comité; de functie moet vooraf omschreven worden;
- afwijkingen op de planning:  
in geval van onvoorziene gebeurtenissen of van omstandigheden van dwingende aard kan, op gemotiveerd verzoek van de werkgever of van de werknemer, afgeweken worden van de planning;
- onenigheid over de planning:  
in geval er geen akkoord komt over de planning, dan wordt het geschil voorgelegd aan de Sociale Inspectie van de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg. Mislukt de verzoeningsopdracht, dan neemt de Sociale Inspectie zelf een beslissing.

# 10. Hoe wordt BEV betaald?

De **werknemer** die recht heeft op BEV, behoudt het (geplafonneerd) loon voor die uren die hij of zij afwezig is op het bedrijf.

De **werkgever** moet het geplafonneerd loon doorbetalen en dit op de normale betaaldag. Dit loonplafond is jaarlijks aanpasbaar.

Het loonplafond is voor iedereen **2.760 euro bruto per maand** tot 31 augustus 2017. Het loonplafond bedraagt **per week** :  $(€ 2.760 \times 12) : 52 = € 636,92$ .

## **NIEUW vanaf schooljaar 2015-2016**

De werkgever kan een 'schuldvordering' indienen bij de overheid (Vlaanderen, Wallonië, Brussel). De werkgever ontvangt een vaste vergoeding voor de terugbetaling van de uren educatief verlof, ongeacht het type opleiding.

Het bedrag voor alle opleidingen bedraagt vanaf schooljaar 2016-2017 : 21,30 euro per uur.

De kleine lettertjes :

- het begrip 'loon' wordt gebruikt zoals voorzien in de wet op de betaalde feestdagen;
- berekening van de loongrens per werknemer (zie tabel hierna).

## BEV en maaltijdcheques

Sinds 1 januari 2011 heb je recht op een maaltijdcheque wanneer je tijdens de werkuren een opleiding volgt met BEV. De opleidingen die een werknemer volgt in het kader van het **betaald educatief verlof** geven aanleiding tot toekenning van maaltijdcheques, en dit ongeacht of de opleiding rechtstreeks verband houdt met het werk van de werknemer of niet.

BEV en tijdelijke werkloosheid : opgepast !

- Wanneer een opleiding (of een deel ervan) samenvalt met een periode van tijdelijke werkloosheid, stelt zich de vraag welk regime primeert. De overheidsadministratie verwijst hiervoor naar advies 833 van de NAR (Nationale Arbeidsraad), dat stelt :

- als algemeen principe geldt dat de regeling BEV moet primeren op de sociale zekerheid (dus inclusief tijdelijke werkloosheid);
- bij samenvallen van een volledige dag BEV met een dag tijdelijke werkloosheid moet die dag als BEV opgenomen worden. Dat wil zeggen : invullen als aanwezig op het aanwezigheidsattest BEV, en dezelfde dag **niet** als werkloos aanduiden op de werkloosheidskaart (en ook de werkgever hiervan op de hoogte brengen);
- Wordt het verlof in uren opgenomen, dan moeten die uren uitgesteld worden en in het kader van de planningsprocedure vastgelegd en opgenomen worden.

**Kijk uit !** Wanneer een deelnemer (zonder geldige reden, zoals ziekte) niet naar de opleiding komt op een dag die samenvalt met tijdelijke werkloosheid, dan is hij voor die dag ongewettigd afwezig. Hij kan die dag dus wél officieel werkloos zijn (en dus werkloosheidsuitkering krijgen) maar verliest anderzijds minstens het recht op BEV voor die dag én kan mogelijks ook onder de 'strafsancties' vallen (zie punt 15).



Loongrens (tot 31 augustus 2017)

max. = € 2.760/maand

uur / dag	uur / week	€ / uur
6,85	34,25	18,596
6,9	34,5	18,462
6,95	34,75	18,329
7	35	18,198
7,05	35,25	18,069
7,1	35,5	17,941
7,15	35,75	17,816
7,2	36	17,692
7,25	36,25	17,570
7,3	36,5	17,450
7,35	36,75	17,331
7,4	37	17,214
7,45	37,25	17,099
7,5	37,5	16,985
7,55	37,75	16,872
7,6	38	16,761

# 11. Hoe ga je te werk om BEV te nemen?

Wanneer je een opleiding of vorming volgt en gebruik maakt van BEV, dan moet je een bepaalde procedure volgen.

We geven je de gang van zaken in 10 stappen.

stap 1	Je kiest een bepaalde opleiding of vorming
stap 2	Ga na of die opleiding erkend is voor BEV. De inrichtende organisatie moet dat weten
stap 3	Je schrijft je in voor de gekozen opleiding in de school of bij de vormingsorganisatie. De instelling moet je een <i>inschrijvingsbewijs</i> bezorgen.
stap 4	Je brengt de ABVV-afgevaardigde in je bedrijf of dienst op de hoogte van je initiatief. Je vraagt hem om jouw initiatief op te nemen in de 'collectieve planning'. Is er geen Ondernemingsraad en geen syndicale afvaardiging in je bedrijf, dan zul je de planning zelf met je werkgever moeten organiseren.
stap 5	Je brengt je werkgever op de hoogte van jouw initiatief. Vraag een <i>ontvangstbewijs</i> wanneer je jouw inschrijvingsbewijs overhandigt.
stap 6	Je bespreekt de collectieve planning met je ABVV-afgevaardigde (of met je werkgever als er geen syndicale afvaardiging is). Je werkgever kan je BEV <i>in principe</i> niet weigeren als je daar recht op hebt.  De werkgever kan zich wel verzetten tegen afwezigheden volgens de regels die je vindt onder 'collectieve planning'. Hij of zij kan ook de regel 'de collectieve planning heeft voorrang op de individuele planning' héél strikt toepassen. Zorg er dus voor, in samenspraak met de syndicale afvaardiging, dat je jouw opleiding in de collectieve planning opgenomen wordt. Let daarbij ook op de uren die je nodig hebt om examens af te leggen op het einde van het 'schooljaar'.  Opgelet: Je werkgever zal alleen het aantal uren terugbetaald krijgen dat je fysisch aanwezig bent in de opleiding, examenuren inbegrepen. Voor deeltijdsen geldt een aangepaste regeling.

stap 7	Wanneer je op de cursus afwezig bent, dan bezorg je een attest dat je afwezigheid wettigt aan de organiserende instelling.
stap 8	Wanneer je een opleiding volgt georganiseerd volgens een schooljaar, dan bezorg je per trimester een aanwezigheidsattest (ingevuld door de organiserende instelling) aan je werkgever. Ook hier moet je er rekening mee houden dat uren waarop je niet aanwezig was, niet zullen meetellen voor de betaling van het forfait aan de werkgever.
stap 9	Let er voor op dat je voor je uren BEV het (geplafonneerd) loon doorbetaald krijgt op de normale betaaldag.
stap 10	Wanneer aan je opleiding een examen verbonden is, bezorg dan na afloop het beoordelingsattest aan je werkgever.

## 12. Wie betaalt het BEV?

De overheid (Vlaanderen, Wallonië, Brussel) betaalt de werkgevers een vaste forfait voor de opgenomen BEV-uren. (21,30 euro/uur)

Alléén het aantal uren dat de werknemer werkelijk aanwezig was in de opleiding kan teruggevorderd worden.

Het BEV wordt gefinancierd uit een werkgeversbijdrage op de lonen en uit een bijdrage van de overheid.

De bijdrage van de werkgevers, op het brutoloon, wordt door de regering vastgelegd.

# 13. Kun je voor BEV afgedankt worden?

Om BEV te kunnen nemen moet je een *inschrijvingsattest* aan je werkgever bezorgen. De school of de instelling die de opleiding organiseert, geeft je zo'n attest. Vanaf de overhandiging van het attest aan je werkgever tot het einde van de opleiding, mag de werkgever jou wel afdanken, maar dan om redenen die niets met het BEV te maken hebben. De werkgever moet die redenen kunnen bewijzen.

De kleine lettertjes :

- volg je een opleiding die meer dan één schooljaar duurt, dan geldt de 'bescherming' voor de hele opleidingsperiode, ook tijdens de schoolvakantie;
- wanneer de werkgever jou afdankt en niet kan aantonen dat er redenen zijn die niets met het BEV te maken hebben, dan moet hij een schadevergoeding gelijk aan 3 maanden loon betalen (naast de opzegvergoeding).

# 14. Wat gebeurt er als je op de cursus afwezig bent?

Wanneer je een opleiding volgt met BEV, dan ben je verplicht om tijdens de cursus aanwezig te zijn.

*Afwezig* zijn is gewettigd als je dat kunt bewijzen met :

- een medisch attest;
- een attest van je werkgever dat je op het moment van de opleiding gewerkt hebt (of een OR of CPBW bijwoonde);
- een attest van de school om aan te tonen dat twee cursussen samenvallen.

**PAS OP** : Staken is geen wettige afwezigheid. Raadpleeg je vakbond !

De attesten moet je *aan de school of de vormingsinstelling* bezorgen – en dus *niet* aan je werkgever.

De school of vormingsorganisatie bezorgt jou :

- een document van *geldige inschrijving* en
- van regelmatige aanwezigheid per trimester.

Deze documenten geef je zo vlug mogelijk aan je werkgever en je vraagt in ruil een *ontvangstbewijs*.

De werkgever krijgt enkel een aantal uren terugbetaald gelijk aan het aantal uren waarop je *werkelijk aanwezig* was in de cursus. Bij de planning van de uren BEV moet je daarmee rekening houden.

Wie ongewettigd afwezig is voor meer dan 10 % van de duur van de opleiding, verliest het recht op BEV voor een periode van 6 maanden. Die 10% grens geldt ook per trimester.

**Opgelet:** syndicaal verlof kan niet als reden vermeld worden om in een cursus gewettigd afwezig te zijn. Ook zelf afwezig zijn om deel te nemen aan een staking en/of betoging van het ABVV staat gelijk met ongewettigde afwezigheid.

De kleine lettertjes :

Wanneer begint de 'strafperiode' van 6 maanden ? Dat hangt af van de wijze waarop de cursus georganiseerd is :

- de cursus duurt minder dan 3 maanden: de strafperiode begint op de einddatum van de cursus;
- **OPGELET : de cursus duurt langer dan 3 maanden, maar is niet als schooljaar georganiseerd: de strafperiode begint op het einde van de 3 maanden waarin de ongewettigde afwezigheid wordt vastgesteld;**
- de cursus is als schooljaar georganiseerd: de strafperiode begint op het einde van het schooltrimester waarin de ongewettigde afwezigheid vastgesteld is.

# 15. Wat doe je als je ziek wordt tijdens je betaald verlof?

## **Je volgt een cursus en neemt tegelijkertijd BEV**

(de cursus valt dus samen met jouw normale werkuren) maar je bent afwezig wegens ziekte:

Je moet je afwezigheid wettigen (met een kopie van het medisch attest) bij de inrichters van de cursus die je volgt. Maar, vermits je niet aanwezig bent (ook al is je afwezigheid gewettigd) zul je geen BEV krijgen voor die cursussen.

Je bent dus niet meer met 'educatief verlof', maar je bent arbeidsongeschikt wegens ziekte! Je moet het medisch attest dat jou arbeidsongeschikt verklaart voor de periode van je ziekte, in de eerste plaats dus bezorgen aan jouw werkgever.

Je arbeidsovereenkomst wordt dan geschorst wegens ziekte (en niet omdat je BEV neemt, want daar heb je dan geen recht op!) en er gelden dan dezelfde spelregels inzake je gewaarborgd loon zoals die gelden als je normaal zou gewerkt hebben en ziek wordt.

**Je volgt een cursus buiten je normale werkuren**, en je bent in de les aanwezig hoewel je een doktersbriefje hebt dat zegt dat je 'arbeidsongeschikt' bent :

Vermits je de lessen effectief bijwoont, heb je recht op een overeenkomstig aantal BEV-uren. Je kunt deze uren dan opnemen volgens de gebruikelijke spelregels ( zie bij vraag 9 pagina 18).

**Je volgt een cursus binnen je normale werkuren**, en je bent in de les aanwezig hoewel je een doktersbriefje hebt dat zegt dat je 'arbeidsongeschikt' bent (maar je mag de woonst verlaten en je kunt wél opleiding volgen, bijv. bij een gebroken been ...):

Vermits je de lessen effectief bijwoont, heb je recht op een overeenkomstig aantal BEV-uren. Maar voor de uren (dag) in kwestie krijg je dan uiteraard geen vergoeding van de ziekenkas ! Pas op, hierin zijn interpretaties mogelijk. Als er twijfel is, bel je best met de administratie.

**Je bent met educatief verlof en dit verlof valt niet samen met het volgen van een cursus**, je wordt ziek en je krijgt een medisch attest dat je arbeidsongeschikt verklaart voor de duur van je ziekte :

Als je met educatief verlof bent wordt je arbeidscontract geschorst voor de duur van het verlof. Het gegeven dat je tijdelijk arbeidsongeschikt bent door ziekte vervangt deze schorsing niet tijdens de duur van je educatief verlof. Je arbeidsovereenkomst blijft geschorst wegens betaald educatief verlof en je ontvangt je loon volgens de regels van het educatief verlof (begrensd loon !), de regels van gewaarborgd loon wegens ziekte gelden dan niet.



**Je bent met deeltijds ziekteverlof** (officieel : 'je doet verminderde prestaties omwille van een progressieve werkhervatting') :  
je past de regeling toe voor een deeltijdse werknemer.

# 16. Wat gebeurt er als je de opleiding stopzet?

Als je met een opleiding stopt voor ze beëindigd is, dan moet je binnen de vijf dagen je werkgever verwittigen.

Je verliest vanzelfsprekend het recht op BEV voor de stopgezette opleiding.

De kleine lettertjes :

- je behoudt het recht op BEV om een andere opleiding te beginnen;
- volg je ook een andere opleiding die je wél wilt blijven volgen, dan behoud je het recht op BEV voor die andere opleiding.

# 17. Wat als je niet slaagt in je examens?

Je mag tweemaal eenzelfde opleiding volgen en dan moet je slagen in het examen. Ben je dan niet geslaagd, dan verlies je het BEV voor die opleiding. Dit geldt uiteraard enkel voor de opleidingen die een examen voorzien.

De kleine lettertjes :

- wanneer je geen beoordelingsgetuigschrift behaalt, dan wordt dit beschouwd als het mislukken in de examens;
- wanneer je niet slaagt in de examens door omstandigheden buiten je wil om, zoals ziekte of een ongeval, dan telt die mislukking niet mee;
- wanneer er 2 examenzittijden zijn (begin juni en eind augustus), dan mag je niet meer dan 3 keer mislukken.

# 18. Wat gebeurt er als je misbruik maakt van BEV?

Tijdens je BEV mag je geen winstgevende activiteit uitoefenen, noch als zelfstandige, noch als werknemer.

Doe je dat toch, dan verlies je het recht op BEV gedurende 12 maanden vanaf de vaststelling van die overtreding.

# 19. Wat is het verschil tussen BEV, sociale promotie en syndicaal verlof?

Om te beginnen, mag je BEV en sociale promotie niet cumuleren.

Het syndicaal verlof is een regeling voor vakbondsafgevaardigden vastgelegd in cao's; syndicaal verlof heeft niets te maken met BEV en sociale promotie.

De kleine lettertjes :

- de regeling 'sociale promotie' geeft aan werknemers maximaal 10 keer per jaar een dagvergoeding (€12); dit mag je niet cumuleren met BEV voor eenzelfde opleiding;
- in een en dezelfde deelnemersgroep kunnen bepaalde werknemers gebruik maken van het betaald educatief verlof (maar dan niet van sociale promotie) en anderen van sociale promotie (maar dan niet van betaald educatief verlof);
- het syndicaal verlof is bedoeld voor werknemersafgevaardigden in de Ondernemingsraad, het CPBW en voor de vakbondsafgevaardigden. Zij hebben recht op een bepaald aantal dagen verlof om te kunnen deelnemen aan cursussen georganiseerd door de vakbond;
- de principes voor dit verlof zijn vastgelegd in drie interprofessionele cao's (nr. 5, 6 en 9). De modaliteiten zijn geregeld in sectorale cao's afgesloten in de paritaire comités of overeenkomsten in de onderneming. Naargelang de sector kunnen ook militanten van deze regeling gebruik maken;
- een vorming die erkend is voor BEV, kun je als deelnemer ook volgen met 'syndicaal verlof'; je moet daartoe afspraken maken met de vakbondssecretaris van de centrale waarbij je aangesloten bent.

# 20. Wat moet een vormingsorganisatie allemaal doen?

Vakbonden en door hen erkende vormingsinstellingen, zijn 'automatisch' erkend voor het organiseren van *algemene opleidingen*. Zij moeten hun programma's enkel meedelen aan de diensten Betaald Educatief Verlof van de overheid. (Vlaanderen – Brussel – Wallonië)

Organisaties die niet erkend zijn moeten de erkenning van hun initiatief eerst aanvragen bij de erkenningscommissie voor BEV.

Vakbonden moeten dat ook doen als zij voor hun personeel beroepsopleidingen met BEV willen organiseren.

Een programma moet *minimaal 32 uren* duren.

Het is best om een programma in een cyclus te organiseren. Dat vereenvoudigt de administratieve formaliteiten en geeft de deelnemende werknemers een maximale bescherming.

Er is geen minimum aantal deelnemers vereist (m.a.w. één deelnemer is voldoende om een beroep te doen op BEV).

## 1. Het programma

De programma's moeten uiteraard voor de vorming meegedeeld worden (wettelijk is er geen termijn voorzien, maar we bevelen aan om het programma een maand voor het begin van de vorming in te dienen).

De programma's moeten het volgende bevatten :

- de organisator (vormingsinstelling)
- de benaming van de opleiding
- het gedetailleerd programma :
  - de inhoud: behandelde thema's met omschrijving
  - data en uren

de locatie waar de vorming plaats heeft

- het totale aantal uren opleiding op schooljaarbasis
- het aantal deelnemers (als het gekend is)
- de naam van de persoon die verantwoordelijk is voor de opleiding

Vorming & Actie vzw beschikt over standaardmodellen om het programma mee te delen aan de gewesten (Vlaanderen – Brussel – Wallonië).

## 2. Documenten voor de deelnemers

De vormingsorganisatie bezorgt de deelnemers :

- een inschrijvingsattest
- een aanwezigheidsattest
- een attest van de tweede examenzittijd (indien nodig), en
- een beoordelingsattest (indien examens voorzien zijn).

Inschrijvingsattest

Dit attest vermeldt :

- de vorming waarvoor men ingeschreven is
- het aantal uren
- het lesrooster

Dit attest moeten de deelnemers aan de werkgever afleveren :

- binnen de 20 dagen na het begin van de vorming
- binnen de 8 dagen na de inschrijving, in geval van laattijdige inschrijving
- vóór 31 oktober als de opleiding volgens een schooljaar wordt georganiseerd.

Aanwezigheidsattest

Dit attest bevestigt de aanwezigheid van de lesvolger gedurende een bepaalde periode :

- op het einde van de vorming, als de vorming minder dan 3 maanden duurt
- elke 3 maanden, als de vorming langer dan 3 maanden duurt en niet als schooljaar georganiseerd wordt (01.09 tot 30.11, 01.12 tot 28 of 29.02, 01.03 tot 31.05 en 01.06 tot 31.08)
- elk schooltrimester, als de vorming georganiseerd wordt als schooljaar
- dit attest moet ten laatste *binnen de 8 dagen na de betrokken periode* afgeleverd worden.

Attest tweede examenzittijd

De lesvolger heeft een dergelijk attest nodig om zijn recht op educatief verlof te verlengen tot het einde van de 2de examenzittijd als dit nodig is.

Dit attest moet afgeleverd worden binnen de 8 dagen na het einde van de 1ste examenzittijd.

# 21. Welke taken heeft de syndicale afvaardiging?

De syndicale afvaardiging en de Ondernemingsraad spelen een belangrijke rol bij de organisatie van BEV. Bovendien is met de 'voorrang aan de collectieve planning' het belang van de syndicale afvaardiging aanzienlijk toegenomen.

De taken van de syndicale afvaardiging volgen enerzijds uit :

- de *algemene opdrachten* - bijstand aan de leden, controle toepassing sociale wetgeving, onderhandelen - zoals *vastgelegd in cao's*;
- en anderzijds uit de *wetgeving* over BEV.

## 1. De werknemer bijstaan

De wet voorziet dat de *werknemer* de werkgever moet verwittigen:

- uiterlijk 30 dagen na het begin van de vorming of
- binnen de 15 dagen na de inschrijving (als de vorming al bezig is)

De verwittiging omvat twee elementen :

- de overhandiging van het inschrijvingsattest; de syndicale afvaardiging let er op dat de werkgever dit attest, of een kopie, tekent voor ontvangst
- de werkgever op de hoogte brengen van de te verwachten afwezigheden.

## 2. De collectieve planning

De wet geeft de Ondernemingsraad de opdracht om de 'collectieve planning' op te stellen: dit is de planning van de uren waarop de werknemers met BEV afwezig zullen zijn.

De wet schrijft voor dat 'de collectieve planning' *voorrang* heeft op de individuele planning". De uitzonderingen inzake het maximaal aantal uren voorzien dat cursusuren kunnen samenvallen met de werktijd, en dat ondanks de betrachting van de collectieve planning.

Met de invoering van de voorrangregel is ook het uitdrukkelijk individueel recht ('om naar de cursus te gaan, de lessen bij te wonen, terug te keren naar de werkplaats, en aan examens deel te nemen') dat vroeger bestond, uit de wettekst verwijderd.

Kortom, de 'collectieve planning' is voor vakbondsafgevaardigden in de onderneming een belangrijk thema.



## Principes

De wet bepaalt dat de collectieve planning rekening moet houden met :  
de vereisten inzake arbeidsorganisatie in de onderneming;  
de belangen en specifieke situaties van elke werknemer.

De collectieve planning heeft voorrang op de individuele planning.

De syndicale afvaardiging handelt in overleg met de betrokken werknemers. Het is de taak van de syndicale afvaardiging om elk initiatief van werknemers die gebruik willen maken van BEV, maximaal te verdedigen.

## Criteria

- in ondernemingen met *minder dan 20 werknemers* kan de werkgever zich verzetten tegen de gelijktijdige afwezigheid van meer dan 10 % van het normaal aantal werknemers. Minstens één werknemer moet toestemming krijgen om wegens betaald educatief verlof afwezig te zijn;
- in ondernemingen met meer dan 20 werknemers kan de werkgever zich verzetten tegen de gelijktijdige afwezigheid van meer dan 10 % van de werknemers die dezelfde functie uitoefenen. Minstens één werknemer per functie moet toestemming krijgen om wegens betaald educatief verlof afwezig te zijn;
- aantal werknemers : aantal volgens RSZ aangifte op 30 september;
- 'dezelfde functie' : wordt bepaald door de Ondernemingsraad en als er geen is, door het paritair comité. De functie moet vooraf omschreven worden.

## Afwijkingen van de collectieve planning

In geval van onvoorziene gebeurtenissen of van omstandigheden van dwingende aard kan, op gemotiveerd verzoek van de werkgever of van de werknemer, afgeweken worden van de planning.

Om te vermijden dat de werkgever misbruik maakt van dergelijke afwijkingen, raden we de leden van de Ondernemingsraad en van de syndicale afvaardiging aan om deze afwijkingen met de werkgever te bespreken en meteen een nieuwe planning voor te stellen.

Komt men niet tot een akkoord, dan wordt het geschil voorgelegd aan de Sociale Inspectie. Deze doet een verzoeningspoging. Mislukt de verzoeningspoging, dan neemt de Sociale Inspectie zelf een beslissing.

## Onenigheid over de planning

Uit de aard van de bevoegdheid (zoals voor de planning van de jaarlijkse vakantie) en uit de benadering in de wet zelf, blijkt dat over de collectieve planning in de Ondernemingsraad unanimité moet bestaan.

De wet voorziet dan ook een procedure in geval van onenigheid.

Komt men niet tot een akkoord over het vastleggen van de collectieve planning dan wordt een beroep gedaan op de Sociale Inspectie (zowel de werkgever als de ondernemingsraadsleden kunnen dit doen).

Mislukt de verzoeningspoging dan hakt de Sociale Inspectie de knoop door en legt dus de planning vast.

Er is geen Ondernemingsraad: wat dan?

Als er geen OR is, dan wordt de collectieve planning door de syndicale afvaardiging in overleg met de werkgever opgesteld.

Is er geen syndicale afvaardiging, dan gebeurt de planning in overleg tussen de werknemer en werkgever.

In dit laatste geval kunnen de werknemers zich wel laten bijstaan of vertegenwoordigen door de beroepssecretaris.

### **3. Controle over de toepassing van de wet**

De betaling van educatieve uren

De wet voorziet dat het loon voor educatieve uren moet betaald worden op de normale betaaldag.

Het loon is wel begrensd tot € 2.760 bruto per maand.

We raden de syndicale afvaardiging aan om in dit verband een poging te ondernemen om van de werkgever te bekomen dat hij deze uren gewoon (dus niet geplafonneerd) doorbetaalt. Dit zou zeker moeten gebeuren in het geval van beroepsopleiding, tenslotte komt die het bedrijf rechtstreeks ten goede.

De werkgever recupereert immers het geplafonneerd loon bij de overheid.

De syndicale afvaardiging moet erop toezien dat de betaling op de gebruikelijke betaaldag gebeurt. De werkgever mag de betaling van educatieve uren niet uitstellen tot hij terugbetaald wordt door de overheid.

Ook moet de syndicale delegatie erover waken dat in geval van vorming gevolgd op een dag van tijdelijke werkloosheid, deze dag beschouwd wordt als een normale arbeidsdag en niet als een werkloosheidsdag.

Het opnemen van het betaald educatief verlof

Bemerkingen van de werkgever als zou het betaald educatief verlof het werk ontregelen gaan niet op.

Uiteindelijk worden de afwezigheden wegens betaald educatief verlof beter gepland dan andere afwezigheden (ziekteverlof bijvoorbeeld).

### Bescherming van de werknemer

Ten slotte heeft de syndicale afvaardiging een belangrijke taak inzake de bescherming van de werknemer die betaald educatief verlof neemt.

De wet voorziet dat de werknemer niet kan ontslagen worden omwille van het gebruik maken van betaald educatief verlof. Gebeurt dit toch - af te leiden uit de motieven van ontslag, die de werkgever moet geven - dan is er een vergoeding voorzien van drie maanden loon, bovenop alle opzeggingsvergoedingen.

Het spreekt vanzelf dat de syndicale afvaardiging dit zeer nauwlettend in de gaten houdt.

## 22. Nuttige adressen

Voor alle bijkomende informatie, voor raadpleging of kopie van de wetteksten, kun je steeds terecht bij de secretariaten van de centrales, de ABVV-gewesten, hun vormingsdiensten, Vorming & Actie vzw, en ten slotte kun je je ook wenden tot de Overheidsdiensten naargelang ('het Ministerie') Dienst Betaald Educatief Verlof.

### Vlaanderen

Departement Werk en Sociale Economie  
Dienst Betaald Educatief Verlof  
Koning Albert II laan 35 bus 20  
1000 Brussel  
Tel : 02/553 18.00  
Email : [educatiefverlof@vlaanderen.be](mailto:educatiefverlof@vlaanderen.be)  
Website : [www.Werk.be](http://www.Werk.be)

### Brussel

Brussel Economie en Werkgelegenheid  
Directie Werkgelegenheidsbeleid en Meerwaardeneconomie  
Cel betaald educatief verlof  
Kruidtuinlaan 20  
1035 Brussel  
Telefoon : 02/204 16 30  
Email : [bev@gob.irisnet.be](mailto:bev@gob.irisnet.be)  
Website : [www.werk.belgie.be](http://www.werk.belgie.be) (>Verloven>Betaald Educatief Verlof)

### Wallonië

Direction des Politiques Transversales Région/Communauté  
Département de l'Emploi et de la Formation Professionnelle  
Place de la Wallonie 1 – Bât II  
5100 Jambes (Namur)  
Tél. : 081/33 43 60  
Website : [www.werk.belgie.be](http://www.werk.belgie.be) (>Verloven>Betaald Educatief Verlof)

Op deze website (zie rubriek Verloven, bij Betaald educatief Verlof) staat tevens een brochure (pdf) die de regelgeving zeer uitgebreid behandelt.

### **Vorming & Actie vzw**

Hoogstraat 42 - 1000 Brussel  
tel. : 02/506.83.71 (73)  
[vormingenactie@vlaams.abvv.be](mailto:vormingenactie@vlaams.abvv.be)  
website: [www.vlaamsabvv.be](http://www.vlaamsabvv.be)

**In jouw ABVV-gewest** kun je informatie vragen bij:

- het algemeen secretariaat
- de vormingsdiensten en
- de diensten arbeidsrecht.

# Bijlage A

## opleidingscheques voor werknemers

### 1. Welke werknemers komen in aanmerking voor opleidingscheques?

Elke werknemer die aan de volgende drie voorwaarden voldoet:

- Je bent een werknemer of interimkracht én
  - je woont in Vlaanderen of het Brussels Gewest of
  - je bent een Europese werknemer die in Vlaanderen of het Brussels Gewest werkt.
- **Je bent laag- of middengeschoold.** Dit betekent dat je géén diploma hogere studies hebt (zoals een diploma van bachelor of hoger onderwijs, een diploma van het hoger onderwijs ingericht door het onderwijs voor sociale promotie, een diploma van een lerarenopleiding of een getuigschrift voor pedagogische beroepsbekwaamheid).
- **Wanneer je hooggeschoold bent,** dan kom je enkel in aanmerking als je in het kader van loopbaanbegeleiding een loopbaangerichte opleiding volgt. Deze opleiding moet dan deel uitmaken van je persoonlijk ontwikkelplan.
- Je volgt de opleiding op eigen initiatief. Dit betekent dat je ze buiten de werkuren volgt of tijdens je opleidingsverlof én dat je ze zelf betaalt. Het betreft natuurlijk een opleiding die je kan betalen met opleidingscheques.

## 2. Wat kan je als werknemer met opleidingscheques betalen?

Met de opleidingscheques kan je het volgende betalen:

- rechtstreekse kosten zoals het inschrijvingsgeld, cursusmateriaal van de opleidingsverstrekker, examens of tests;
- de kosten voor het doorlopen van een EVC-procedure (competentiemeting) voor het laten erkennen van eerder verworven competenties;
- onder bepaalde voorwaarden ook een opleiding na een loopbaanbegeleiding.

## 3. Voor welk bedrag aan opleidingscheques kan je jaarlijks kopen? Wie betaalt wat?

- Een *werknemer* kan per kalenderjaar in principe voor maximum €250 opleidingscheques aankopen.  
De helft van dit bedrag (maximum €125) wordt betaald door de werknemer zelf, de andere helft (maximum €125) is voor rekening van de overheid. Er bestaan op dit principe een aantal uitzonderingen, namelijk werknemers die bijkomende rechten hebben ...
- Indien de werknemer geen diploma secundair onderwijs heeft, kan de werknemer voor het aanschaffen van opleidingscheques zijn persoonlijke bijdrage (maximum €125) volledig terugbetaald krijgen. Deze werknemer leert tot een maximum van €250 per jaar gratis. Dit is enkel van toepassing wanneer de werknemer :
  - een opleiding volgt om zijn diploma of getuigschrift van algemeen, beroeps- of technisch secundair onderwijs te behalen;
  - een opleiding volgt die in een centrum voor basiseducatie of volwassenenonderwijs gegeven wordt en erkend is in het kader van betaald educatief verlof;
  - een basisopleiding informatie volgt;

- o een basisopleiding Nederlands voor anderstaligen volgt.

De werknemer moet de terugbetaling aanvragen aan de hand van een formulier dat hij samen met de opleidingsverstrekker invult.

- Indien de werknemer geen diploma hoger onderwijs heeft, kan hij bovenop het maximum van €250 opleidingscheques, met maximum €125 aan persoonlijke bijdrage, nog op een extra tussenkomst rekenen van de overheid wanneer hij of zij een hogere opleiding van langer dan 1 jaar volgt :
  - a. die leidt tot het diploma van bachelor, leraar of getuigschrift van pedagogische bekwaamheid;
  - b. of ingericht is door het onderwijs voor sociale promotie;

Deze extra tussenkomst van de overheid bedraagt de helft van de kost boven €250, met een maximum van €125.

Een voorbeeld (enkel het geval als betrokkene geen diploma hoger onderwijs had)

Het inschrijvingsgeld voor een lerarenopleiding kost €453.

Inschrijvingsgeld	€453	Bijdrage werknemer	Bijdrage overheid
Opleidingscheques:	€250	€125 (= ½)	€125 (= ½)
Extra tussenkomst:	€453 - €250* = €203	€101,5 (= ½)	€101,5 (= ½)
Totaal:	€453 =	€226,5 +	€226,5

\*: deze €250 is de maximumwaarde aan 'opleidingscheques' voor de extra tussenkomst.



## 4. Welke opleidingen? En wanneer?

### a. Gewone opleidingen

- de opleiding mag niet in opdracht van de werkgever gevolgd worden. Jij beslist zelf waar en wanneer je een opleiding volgt;
- de opleiding die je kiest moet gegeven worden door een erkende opleidingsverstrekker.  
OPGELET: erkend wordt door de Vlaamse overheid, maar kan zich wel bijv. bevinden in Wallonië.  
De lijst van erkende opleidingsverstrekkers kan je raadplegen op de VDAB-site: [www.vdab.be/opleidingscheques](http://www.vdab.be/opleidingscheques);
- de opleiding erkend is in het kader van betaald educatief verlof. Het is niet zo dat je daadwerkelijk betaald educatief verlof moet opnemen, maar de opleiding moet wel erkend zijn binnen dit stelsel.

De opleidingen kunnen gevolgd worden :

- tijdens de vrije tijd,
- maar ook tijdens opleidingsverlof (betaald educatief verlof, opleidingskrediet, verlof voor onderwijs sociale promotie).

**Opgelet** : sommige opleidingen zijn uitgesloten. Dus eerst vooraf contact opnemen met de onderwijsinstelling om zeker te weten of de opleiding in aanmerking komt voor opleidingscheques.

### b. Opleidingen in het kader van loopbaanbegeleiding

Volg je loopbaanbegeleiding, dan stel je samen met je loopbaanbegeleider een persoonlijk ontwikkelingsplan op. Een van de onderdelen kan zijn: een opleiding volgen om je positie op de arbeidsmarkt te versterken. Deze opleiding kan je betalen met opleidingscheques op voorwaarde dat :

- je de opleiding volgt bij een erkende opleidingsverstrekker, en

- je de opleidingsverstrekker samen met de opleidingscheques een attest bezorgt dat jij en je loopbaanbegeleider ingevuld hebben.

Opgelet : loopbaanbegeleiding zelf betaal je met loopbaancheques.

## 5. Bij welke opleidingsinstellingen kan je terecht?

- bij alle instellingen die erkend zijn als opleidingsverstrekker, o.a. de sectorale opleidingsinstellingen (Cevora, Cobot, Educam, ...),
- alle instellingen die erkend zijn door de VDAB, SYNTRA en ook het volwassenenonderwijs.

De opleidingsverstrekkers moeten wel een attest afleveren dat je de opleiding gevolgd hebt en/of de competenties vermelden die je verworven hebt.

Om zeker te zijn dat de instelling wordt erkend, kan je even kijken op:

[https://www.vdab.be/mijnvdab/opleidingen/opleidingen.jsp?action=TOON\\_ZOEK\\_CRITERIA](https://www.vdab.be/mijnvdab/opleidingen/opleidingen.jsp?action=TOON_ZOEK_CRITERIA)

## 6. Hoe kom je aan de cheques?

Je kan op twee manieren opleidingscheques bestellen :

- Online via Mijn loopbaan. Kies in “Mijn loopbaan” in het rechtermenu voor de link ‘Aanvraag opleidingscheques’.
- Telefonisch op het gratis nummer 0800 30 700 (elke werkdag van 8 tot 19 uur)

Edenred – de firma die de betaling en ontvangst regelt – brengt je via mail of per post op de hoogte brengt of je recht hebt op de opleidingscheques of niet. Heb je er recht op, dan krijg je een overschrijvingsformulier en kan je het geld storten.

Heb je de opleidingscheques ontvangen, bezorg ze dan aan je opleidingsinstelling. Maakt je opleiding deel uit van een persoonlijk ontwikkelingsplan, bezorg hen dan ook het ingevulde attest als bewijs.

Je bestelt je opleidingscheques best al vóór je opleiding van start gaat. Zo hoef je het inschrijvingsgeld niet zelf voor te schieten.

Sommige opleidingen moeten voorafgaandelijk betaald worden. Aan de instelling die de opleiding geeft, kan je vragen of een voorlopige betaling mogelijk is, die later wordt teruggestort. Betalen van een voorschot is een andere mogelijkheid (het resterend bedrag betaal je met je opleidingscheques).

Bestel je cheques tijdig. Ze zijn beperkt.

PS: De cheques kunnen aangevraagd worden tot 2 maanden na de start van een opleiding of het afleggen van een examen of test.

## **7. Hoe lang zijn de cheques geldig?**

14 maanden vanaf de datum van uitgifte. De begin- en einddatum staan op de cheques vermeld.

## **Andere brochures**

Via website [www.vlaams.abvv.be](http://www.vlaams.abvv.be) > rubriek “voor militanten” > publicaties